

Nr 29

Bevillningsutskottets betänkande med anledning av motioner om åtgärder vid beskattningen i syfte att främja sparat.

(2:a avd.)

Bevillningsutskottet upptar till behandling i ett sammanhang följande motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 215 av herr *Stefanson m. fl.* samt II: 232 av herrar *Jönsson* i Ingemarsgården och *Antonsson*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag till riksdagen med ledning av vad i motionerna anförts rörande premiering av personligt sparande på särskilt sparkonto i bank eller annan penninginrättning samt rörande skattelättnader för målinriktat bostadssparande;

II) de likalydande motionerna I: 713 av herr *Virgin m. fl.* och II: 797 av herr *Holmberg m. fl.*, vari hemställts,

1) att riksdagen antar följande

a) Förslag

till

Förordning om bostadssparande

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Den som under ett eller flera av åren 1970—1975 insätter medel i bank eller annan penninginrättning å särskilt konto för bostadsanskaffning (bostadskonto) må åtnjuta uppskov med taxering till kommunal och statlig inkomstskatt för vad sålunda insatts efter vad nedan sägs.

2 §.

Uppskov enligt 1 § må äga rum för ett belopp av tillhoppa högst 6 000 kronor under nämnda period, dock att för äkta makar beloppet må utgöra sammanlagt 12 000 kronor.

3 §.

Å bostadskonto insatta medel skall vara avsedda för förvärv av eget hem, fritidsbostad eller för gäldande av insats i bostadsförening. Den omständigheten att bostaden är förenad med utrymme för ägarens yrkesverksamhet skall ej utgöra hinder för uppskov, som i 1 § sägs, under förutsättning att bostadsändamålet prövas vara det väsentliga, ej heller den omständigheten att bostaden är uppförd å jordbruksfastighet.

4 §.

Belopp, för vilket uppskov med taxeringen erhållits, skall upptagas som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet för det beskattningsår, då uttag från bostadskonto sker, såvida icke de uttagna medlen under beskattningsåret använts för ändamål som i 3 § sägs, i vilket fall skattebefrielse skall äga rum.

Å bostadskonto insatta medel, som icke uttagits före utgången av år 1980, skall upptagas till beskattning vid 1981 års taxering.

5 §.

Bank eller annan penninginrättning, som mottagit insättning på bostadskonto, har att varje år före den 1 februari underrätta taxeringsnämnd i vederbörandes hemortskommun om sammanlagda beloppet av under nästföregående kalenderår verkställd insättning å bostadskonto eller utbetalning från sådant konto.

6 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1970, dock att bestämmelserna icke skall tillämpas vid 1970 års taxering eller vid eftertaxering för 1970 eller tidigare år.

b) Förslag
till
Förordning om utbildningssparande

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Den som för eget barns räkning i bank eller annan penninginrättning insätter medel å särskilt konto (utbildningskonto) utan att förbehålla sig rätt att däröver förfoga må vid taxering till kommunal och statlig inkomstskatt åtnjuta avdrag för vad sålunda insatts enligt vad nedan sägs.

Avdrag medgives endast i den mån det insatta beloppet svarar mot en ökning under beskattningsåret av insättarens sammanlagda hos banker och andra penninginrättningar innestående medel. Beträffande äkta makar skall dylik ökning föreligga för makarna tillhopa.

2 §.

För varje barn må blott upprättas ett utbildningskonto. Kontot skall vara upprättat innan barnet fyllt 12 år.

3 §.

Insättning å utbildningskonto må uppgå till högst 1 200 kronor för år. Sammanlagt må insättningar uppgå till högst 18 000 kronor.

Därest uttag å utbildningskonto skett, må insättning ej vidare förekomma. Ej heller må insättning ske efter det barnet fyllt 20 år.

Gottskrivning av å utbildningskonto upplupen ränta skall icke anses som insättning å kontot enligt denna förordning.

4 §.

Insättning å utbildningskonto skall vara bunden i minst 7 år och minst till dess barnet fyllt 16 år.

5 §.

Uppkommer fråga om bestämmande av gåvoskatt för barnet, skall å utbildningskonto insatt belopp icke medräknas.

6 §.

Oavsett vad i 4 § sagts, må insatta medel fritt uttagas från utbildningskonto efter det barnet fyllt 21 år. Så vare ock fallet om barnet avlidit.

7 §.

Belopp som uttages från utbildningskonto skall icke anses som skattepliktig intäkt.

8 §.

Bank eller annan penninginrättning, som mottagit insättning på utbildningskonto, har att varje år före den 1 februari underrätta taxeringsnämnden i vederbörandes hemortskommun om sammanlagda beloppet av under näst-föregående kalenderår verkställda insättningar.

9 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1970, dock att bestämmelserna icke skall tillämpas vid 1970 års taxering eller vid eftertaxering för 1970 eller tidigare år.

c) Förslag

till

Lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 39 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 skall erhålla följande ändrade lydelse, att till följande paragrafer i samma lag skola fogas nya moment av nedan angiven lydelse, nämligen till 22 § ett moment, betecknat 4, till 25 § ett moment, betecknat 4, till 29 § ett moment, betecknat 5, samt till 46 § ett moment, betecknat 5, ävensom att till anvisningarna till 22 § samma lag skall fogas en ny punkt, betecknad 9, av den lydelse som nedan sägs.

22 §.

4 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 21 § förmäles, äger där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader, åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levtt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna och ej heller med högre belopp än som motsvarar 4 procent av den skattskyldiges i jordbruket nedlagda skattepliktiga förmögenhet. Extra avdrag som här sägs må vidare, tillsammans med förekommande extra avdrag enligt 25 § 4 mom. och 29 § 5 mom., endast åtnjutas i den mån avdrag enligt 39 § 3 mom. icke kunnat tillgodogöras av den skattskyldige.

25 §.

4 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 24 § förmäles, äger där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader, åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. Vad angår inskränkning i rätten att åtnjuta extra avdrag som här sagts skola bestämmelserna i 22 § 4 mom. och i punkt 9 av anvisningarna till 22 § äga motsvarande tillämpning.

29 §.

5 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 28 § förmäles, äger där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader, åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. Vad angår inskränkning i rätten att åtnjuta extra avdrag som här sagts skola bestämmelserna i 22 § 4 mom. och i punkt 9 av anvisningarna till 22 § äga motsvarande tillämpning.

39 §.

3 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 38 § 1 mom. förmäles, äger där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader, åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med den andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. I den mån intäkten utgör avkastning av aktier eller andelar i ekonomisk förening må det extra avdraget ökas med 200 kronor eller, om den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med den andra maken, med 400 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 mom. avsedda kostnaderna.

Vad i föregående stycke stadgas angående gift skattskyldig skall äga motsvarande tillämpning å skattskyldig, som under beskattningsåret varit ogift (varmed jämställas änka, änkling eller frånskild) och haft hemmavarande barn under 16 år.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §.

5 mom. Har skattskyldig, som är ägare av annan fastighet, inrättad till bostad åt en familj jämte personliga tjänare (enfamiljsfastighet) eller två familjer jämte personliga tjänare (tvåfamiljsfastighet), eller som innehar

lägenhet med bostadsrätt, under beskattningsåret verkställt amortering av skuld å sådan fastighet eller sådan lägenhet till ett belopp överstigande 1,5 procent av fastighetens taxeringsvärde eller beträffande bostadsrättslägenhet den del av fastighetens taxeringsvärde, som belöper å lägenheten, må han i hemortskommunen åtnjuta avdrag för överstigande amortering, dock högst med ett belopp av 700 kronor — jämte i förekommande fall 200 kronor för ettvarit hemmavarande barn under 16 år — och endast i den mån den sammanlagda amorteringen icke motsvaras av en minskning under beskattningsåret av den skattskyldiges eller dennes makes sammanlagda hos banker och andra penninginrättningar innestående medel.

Anvisningar

till 22 §.

9. Beräkningen av den skattskyldiges i jordbruket nedlagda skattepliktiga förmögenhet skall ske på grundval av bestämmelserna i 2—5 §§ förordningen om statlig förmögenhetsskatt.

Om extra avdrag enligt 22 § 4 mom., 25 § 4 mom. eller 29 § 5 mom. samtidigt må åtnjutas i två eller flera förvärvskällor skall avdraget, med den inskränkning varom i 22 § 4 mom. stadgas, fördelas mellan förvärvskällorna i förhållande till nettointäkten av förvärvskällorna sådan denna skulle ha varit om extra avdrag ej förekommit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1970, dock att äldre bestämmelser alltjämt skall gälla vid 1970 års taxering samt vid eftertaxering för 1970 och tidigare år.

2) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om utredning och förslag rörande premiering av allmänt målsparande genom avdragsrätt vid beskattningen för medel som insatts på särskilt sparkonto enligt de i motionerna angivna riktlinjerna;

III) motionen II: 784 av herrar *Elmstedt* och *Antonsson*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag till riksdagen med ledning av vad i motionen anförts rörande premiering av personligt sparande på särskilt sparkonto i bank eller annan penninginrättning samt rörande skattelättnader för målinriktat bostadssparande.

Gällande bestämmelser m. m.

Frågan om premiering av sparandet genom lättnader vid beskattningen har under senare tid årligen varit föremål för riksdagens prövning. År 1957 hemställde riksdagen om tillsättande av en utredning med uppgift att allsidigt och förutsättningslöst söka utröna, huruvida det var lämpligt och möjligt att

skattevägen stimulera nysparande och vilka former som därvid borde komma i fråga. Denna undersökning verkställdes av utredningen om sparstimulerande åtgärder, som framlade resultatet av sitt arbete i ett i början av år 1961 avgivet betänkande (SOU 1961: 2). Därvid förordade utredningen vissa åtgärder i syfte att främja sparandet på annat sätt än genom lättnader vid beskattningen. Bl. a. föreslogs införande av en ny sparform efter i huvudsak samma riktlinjer som ungdomens lönsparande, benämnt allmänna lönsparandet. Vidare förordade utredningen vissa åtgärder i syfte att främja bostadssparandet. Däremot ansåg majoriteten i utredningen det inte vara möjligt att förorda att det totala enskilda sparandet stimulerades genom en definitiv skatteminskning satt i relation till det belopp som insattes på ett särskilt konto. Sammanfattningsvis konstaterade utredningen beträffande möjligheterna att genom ett system med definitiv skatteminskning stimulera sparandet, att det inte går att endast premiera sådant sparande, som är framkallat av själva premieringsförfarandet. Premieringen måste omfatta även medel, som härrör från sparande, som ändå skulle ha skett, samt sådana medel, vilka härrör från tidigare befintliga tillgångar. Premieringskostnaderna skulle med all sannolikhet bli lika stora som eller större än den framkallade sparandeökningen. Vidare skulle kostnaderna komma att bli av den storleksordningen att de kunde få betydande verkningar på statens och kommunernas finanser.

Utredningen behandlade även frågan om ett system för sparpremiering byggt på uppskjuten beskattning och fann därvid att ett förfarande med uppskov med beskattningen för ett sparat belopp sannolikt skulle leda till en viss sparandeökning av långsiktig karaktär. Införandet av bestämmelser härom var emellertid till väsentlig del inte enbart en fråga om att åstadkomma en stimulans av sparandet utan även en fråga om inkomstutjämnning mellan olika år. Ett förslag i detta hänseende kom därför att i olika avseenden beröra pågående skatteutredningar och ha samband med av dessa behandlade frågor och borde därför tas upp till övervägande i samband med övriga skattefrågor.

Mot utredningens ståndpunktstagande i fråga om skattepremiering av sparande anfördes två reservationer. Ledamöterna Antonsson, Brundin och Danmans förordade sålunda införande av former för sparpremiering såväl genom definitiv skatteminskning i form av rätt till avdrag för avsättning till särskilda sparkonton som genom uppskjuten beskattning genom utjämningskonton. Ledamoten Antonsson uttalade sig därjämte för en premiering av även annat sparande än de nämnda formerna för banksparande.

I prop. 1961: 160 framlades förslag till höjning med en tredjedel av de skattefria bottenbeloppen för inkomst av kapital fr. o. m. 1962 års taxering. Härigenom skulle maximibeloppet för det s. k. sparavdraget, vilket dithills utgjort 300 kr., eller för makar gemensamt 600 kr., komma att höjas till 400 resp. 800 kr. 1961 års vårriksdag biföll förslaget. Genom 1963 års lagstiftning (med tillämpning fr. o. m. 1964 års taxering) omkonstruerades det so-

ciala försäkringsavdraget så, att avdrag medges dels för obligatorisk sjukförsäkringsavgift med debiterat belopp, dock lägst 150 kr. för ensamstående och 300 kr. för äkta makar, dels för under beskattningsåret erlagda avgifter och premier för liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkringar, dock med viss maximering. För att dessa senare frivilliga avgifter och premier skulle inrymmas i avdraget i samma utsträckning som tidigare, bestämdes maximum till 250 kr. för ensamstående och 500 kr. för äkta makar. Genom beslut av 1965 års riksdag utgår fr. o. m. 1966 års taxering förmögenhetsskatt för bl. a. fysisk person för beskattningsbar förmögenhet överstigande 100 000 kr. i stället för tidigare 80 000 kr.

I syfte att uppmuntra sparandet antog vidare 1961 års höstriksdag det i prop. 1961: 200 framlagda förslaget om igångsättande av kampanjer för allmänt lönsparande. Dessa leds av en kommitté, vari ingår representanter för arbetsmarknadens större organisationer, sparinstitutioner och statsmakterna.

Till betänkandet fogad *bilaga 1* utvisar allmänna pensionsfondens tillväxt. Inlåningsutvecklingen i vissa sparinstitut framgår av *bilaga 2*. I *bilagorna 3—5* lämnas vissa uppgifter rörande ungdomens lönsparande och det allmänna lönsparandet.

Motionerna

I: 215 och II: 232

Klimatet för det enskilda sparandet i vårt land kan inte betecknas som tillfredsställande. Det lönsparande som främjas av det allmänna har fått viss anslutning från allmänheten men kan inte sägas ha kommit upp till önskvärd omfattning. Det personliga sparandet bör främjas på ett effektivare sätt, nämligen genom särskild premiering i beskattningshänseende.

Banksparandet är en sparform som är särskilt betydelsefull för småspararna. Det är angeläget att kompensera denna sparform, då den hör till dem som särskilt hårt drabbas av inflationen. Även administrativa skäl talar för att premiera banksparandet. En metod som i sammanhanget bör prövas är följande.

Särskilt sparkonto får uppläggas av varje till statlig inkomstskatt skattskyldig fysisk person som fyllt 16 år. Föräldrar får öppna sparkonto för minderårigt barn. I syfte att dels särskilt främja småsparandet, dels förhindra missbruk bör det premieberättigade beloppet maximeras till t. ex. 2 000 kr. per person och år för ensamstående och 4 000 kr. för äkta makar. För barnkonto maximeras det årliga beloppet till t. ex. 1 500 kr. Högsta sammanlagda belopp på ett konto bör t. ex. begränsas till resp. 20 000, 40 000 och 15 000 kr. (inkl. upplupen ränta). Insättningar på barnkonto bör ske i sådan form att de insatta medlen helt tillhör barnet.

Premien bör utgå i form av avdrag på den statliga inkomstskatten med viss del av under året insatt belopp (upp till ovan angivna belopp). Premien kan försöksvis tills vidare sättas vid 10 % av årets nysparande. I syfte att stimulera ett långfristigt sparande skall den utfalla endast om beloppet stått inne en viss period, exempelvis minst 5 år. Detta motsvarar en årlig tilläggsränta av ca 2 %.

Denna metod skulle ge en sparstimulans, som blev oberoende av vederbörandes inkomstnivå samtidigt som den kunde stimulera det verkliga småsparandet. För att förhindra s. k. vartannatårssparande bör premiering endast ske för belopp som ökat kontots tidigare maximum.

Kontot bör inte vara spärrat, men om uttag sker före utgången av den stipulerade 5-årsperioden skall den på uttaget belopp belöpande premien återgå till statsverket. Detta kan enkelt ske genom att banken till statsverket som skattebelopp inbetalar 10 % av i förtid uttaget belopp.

Hinder bör dock inte möta att — efter överenskommelse mellan arbetsgivaren och den anställde — låta sparavdraget slå igenom redan vid källskatten. Överenskommelse bör sålunda kunna få träffas om att arbetsgivaren ombesörjer sparkontoinsättning för den anställdes räkning. Källskatten bör då kunna minskas med 10 procent av på sparkontot insatt belopp. För B-skattebetalare, företagare och fria yrkesutövare bör motsvarande möjligheter öppnas för jämkning av för honom fastställd preliminär skatt.

Det finns grundad anledning att i praktiken pröva en form för skattelättnader som premierar bostadssparandet. De ökade kapitalresurser, som på detta sätt kan tillföras bostadsbyggandet, blir till nytta inte endast för spararna själva utan även för bostadssektorn. Premiering bör utgå till den som under fem år sätter in pengar på särskilt bostadsparkonto. Medlen skall användas för eget hem eller insats i bostadsförening. Att ägaren använder del av fastigheten för yrkesverksamhet eller att bostaden uppförs på jordbruksfastighet bör inte utgöra hinder för premiering. Om det insatta beloppet används för annat än bostadsändamål, bör det däremot återföras till beskattning. För att undgå beskattning bör medlen vidare ha investerats för ändamålet senast före utgången av tio år efter sparandeperiodens början.

I: 713 och II: 797

Ett snabbt ekonomiskt framåtskridande i samhället förutsätter inte bara ökade arbetsinsatser från de enskildas sida. Det förutsätter också att de enskilda i större utsträckning än för närvarande uppmuntras att bidra till den kapitalbildning som är nödvändig för att vårt näringsliv skall kunna rationaliseras och anpassas till de nya krav som den pågående industriella strukturomvandlingen ställer.

För att uppnå den samhällsekonomiskt nödvändiga begränsningen av den privata konsumtionen till förmån för investeringsverksamhet är det angeläget att stimulera till ett frivilligt, enskilt sparande.

Vikten av att det enskilda sparandet stimuleras skall också ses utifrån

demokratisk synpunkt. Den ekonomiska politiken måste inriktas inte bara mot en stigande levnadsstandard, hög, jämn och produktiv sysselsättning och ett stabilt penningvärde, som stabiliseringsutredningen på sin tid uttalade. Till dessa tre huvudmål, om vilka politisk enighet råder, bör också fogas ett fjärde, nämligen en ökning av den enskilde medborgarens ekonomiska tillgångar och en jämnare fördelning av arbetets resultat medborgarna emellan. Den ekonomiska politiken bör sålunda syfta till att sprida de ökade ekonomiska tillgångar som medborgarnas arbetsinsatser skapar på så många händer som möjligt. Därigenom höjs den ekonomiska politikens ambitionsnivå.

För att ett ökat enskilt sparande och därigenom ett spritt personligt ägande skall komma till stånd krävs enligt motionärerna att tre förutsättningar är för handen:

1. att de många människorna får ekonomiskt utrymme för sparande genom bl. a. en rimligare skattepolitik,
2. att en aktiv sparvilja väcks och stimuleras bl. a. genom skattelättnader för visst sparande, samt
3. att sparandet skyddas mot värdeminskning genom lägre inflationstakt och ökade möjligheter till värdefast sparande.

Moderata samlingspartiets strävan att stimulera det personliga sparandet motiveras inte bara utifrån ekonomiska synpunkter. Den har också en principell motivering. Ett ökat enskilt sparande är inte bara av samhälls-ekonomiskt värde, det är också den mest effektiva och naturliga metoden att på sikt skapa en jämn egendomsfördelning i samhället. I det ekonomiska principprogram som av moderata samlingspartiet framförts under beteckningen ägardemokrati har dessa synpunkter ingående utvecklats. Det utvecklas också i en annan motion till årets riksdag. Med programmet ägardemokrati arbetar moderata samlingspartiet för att allt flera skall beredas möjlighet att bli delägare i produktionsmedlen, i dessas värdetillväxt och i den avkastning de kan ge. Det personliga sparandet bör på längre sikt även kunna få en sådan omfattning att det kan tillgodose den offentliga sektorns kapitalbehov.

Människor som tidigare inte varit vana att spara torde lättast kunna intresseras för olika former av s. k. målsparande. Bestämmelserna om skattefrihet för sparande bör principiellt utformas så, att allt sparande behandlas lika. De sparstimulerande åtgärderna bör därför anknytas till inkomsttagarnas nysparande. Härigenom skulle inte bara en ökning av tillgodohavanden på bank och i form av värdepapper såsom obligationer, aktier och andelar i ekonomiska föreningar inbegripas utan även premier till liv-, kapital- och pensionsförsäkringar, amorteringar på lån samt investeringar i rörelse, jordbruk och annan fastighet räknas in i nysparandet. Med utgångspunkt från den sammanställning av förmögenheten som finns i självdeklarationen kunde fastställas hur mycket av den årliga förmögenhetsökningen som grundar sig på ett faktiskt sparande. Eventuella svårigheter att nå en

helt invändningsfri metod vid uppskattningen av den årliga förändringen i inkomsttagarnas nettoförmögenhet får inte hindra att man söker komma fram så långt som möjligt på vägen mot ett fullt godtagbart system för allmän stimulans av det årliga nysparandet. Under alla omständigheter bör frågan underkastas en ingående utredning så att ett allmänt sparavdrag för det årliga nysparandet kan införas. Angeläget är emellertid att redan nu genom speciella åtgärder uppmuntra den enskilde till ökat sparande. Dessa speciella stimulansåtgärder bör i första hand ta sikte på ett sparande till s. k. trygghetsägande. Därmed avses framför allt bostadssparande, bosättnings-sparande, utbildningssparande och aktiesparande.

En egen bostad är av naturliga skäl ett sparmål av mycket hög angelägenhetsgrad. Motionärerna föreslår att den som under något av åren 1970—1975 — alltså under en sexårsperiod — sätter in pengar på ett särskilt bostadskonto skall få dra av det sparade beloppet i sin deklaration. Avdraget föreslås för hela perioden maximerat till 6 000 kr. för ensamstående och sammanlagt 12 000 kr. för äkta makar. De insatta medlen skall vara avsedda för förvärv av eget hem, fritidsbostad eller för att betala insats i bostadsförening. Den som har eget hem och på sina lån gör större amorteringar än »normala» skall få dra av överskjutande belopp, dock maximalt 700 kr. För skattskyldig som har hemmavarande barn under 16 år föreslås att maximum skall höjas med 200 kr. per barn. Såsom »normal» amortering bör kunna betraktas ett belopp motsvarande 1,5 % av taxeringsvärdet.

För att grundlägga ett regelbundet sparande hos inkomsttagarna över lag bör även införas avdragsrätt vid beskattningen för sparmedel som insätts på särskilt sparkonto för att där innestå i minst fem år. Även här bör sålunda sparandestimulansen ges genom avdrag i deklarationen. Det belopp för vilket avdrag skall få göras bör maximeras till 1 000 kr. per år och kontoinnehavare (2 000 kr. för äkta makar). Det sammanlagda maximumbeloppet på ett konto föreslås till 15 000 kr. (makar 30 000 kr.) exklusive upplupen ränta. För belopp som innestått på sparkontot i fem år bör skattebefrielsen vara definitiv. Om belopp uttas före femårsperiodens utgång, bör de på nytt tas upp till beskattning. För avdragsrätt bör vidare krävas att spararens samtliga banktillgodohavanden ökas med minst det belopp för vilket avdrag yrkas. Ingen skall således kunna erhålla skattebefrielse genom att flytta belopp mellan olika konton. För rätt till avdrag vid beskattningen bör vidare krävas att sparkontots tidigare maximum överskrids. Lämpligt kan också vara att avkräva den skattskyldige besked om att det ej förekommit avyttring av reallgång.

I syfte att åstadkomma en ökad spridning av ägandet inom näringslivet förordar motionärerna vidare, att det s. k. sparavdraget höjs med 200 resp. 400 kr., i den mån kapitalavkastningen till motsvarande belopp utgör utdelning av aktier eller av andelar i ekonomisk förening.

Vidare föreslås att en person som insatt sitt sparkapital i jordbruksfastig-

het, annan fastighet eller rörelse skall erhålla samma skatteförmån som om han haft inkomst av kapital. Enligt motionärernas mening föreligger inte någon principiell skillnad mellan den avkastning som erhålls av bankmedel eller aktier och avkastningen från någon av de nämnda förvärvskällorna. En del av förvärvskällans avkastning kan hänföras till den personliga arbetsinsatsen, medan en annan del härrör från det insatta kapitalet.

Ytterligare vägar måste dock beträdas. Genom sin skattepolitik måste statsmakterna göra det möjligt för företagen att i ökande omfattning grunda sin ekonomiska expansion på emission av aktier. En del av den tidigare självfinansieringen skulle härigenom komma att ersättas med finansiering över aktiemarknaden. Om denna breddas kan allt fler människor genom förvärv av aktier och delägarbevis bli aktiva delägare i enskilda företag. Hittills har aktierna svarat för en mycket liten del av efterfrågan på kapitalmarknaden. Anledningen till att aktiemarknaden under efterkrigstiden inte utnyttjats i någon större omfattning sammanhänger till väsentlig del med att kapitalanskaffningen genom aktier varit synnerligen ofördelaktig från skattesynpunkt. En viss modifiering av dubbelbeskattningen kom visserligen till stånd genom den s. k. Annell-lagen, men denna lättnad är otillräcklig. En successiv avveckling av skatten på den utdelade vinsten från aktiebolagen skulle med all sannolikhet medföra att bolagen i växande utsträckning ombesörjde sin kapitalanskaffning aktievägen. Denna utveckling synes dock ha försvårats genom den nya aktievinstbeskattningen som i än högre grad än tidigare missgynnar investering av färskt kapital.

En ökad spridning av aktieägandet förutsätter att aktiematerialet görs mer tillgängligt än tidigare. Lägre nominella värden på nyemitterade aktier skulle till exempel underlätta ett regelbundet aktiesparande och även möjliggöra större spridning av risken för varje enskild köpare. Det är vidare angeläget att man i banklagstiftningen vidtar sådana ändringar som gör det möjligt för bankerna att förenkla försäljningen av aktier. Bankerna borde t. ex. medges rätt att som en serviceåtgärd ha ett mindre antal aktier liggande för »strököpare». Möjligheter borde även finnas för en stående köporder av exempelvis en aktie i månaden till en viss högsta köpkurs. En översyn av aktiebolags- och banklagstiftningen i syfte att möjliggöra en popularisering och ökad spridning av aktieägandet bör därför snarast ske.

II: 784

Motiveringen i denna motion överensstämmer i huvudsak med den i motionerna I: 215 och II: 232.

Utskottet

Behovet av ett ökat sparande har accentuerats i och med stegringen av de personliga inkomsterna och den därmed följande ökningen av konsumtions- efterfrågan. Trots att lönestegringen år 1968 var närmare 2 % lägre än år 1967 ökade hushållens disponibla realinkomster kraftigt. Uppgången var under 1968 3,5 % mot knappt 2,5 % föregående år. Denna utveckling förklaras framför allt av den låga takten i prisstegringarna. Uppgången av reallönerna bidrog till en snabb tillväxt av den privata konsumtionen. Volyymmässigt steg den privata konsumtionens ökningstakt under år 1968 från 2,5 % till 4 %. För 1969 beräknas den privata konsumtionsökningen till 3 %. Ett ökat personligt sparande bidrar inte endast till att dämpa den privata konsumtionen. Det skapar också för den enskilde välbefinnande och trygghet och gynnar det ekonomiska framåtskridandet. Ökade kapitalinsatser erfordras för att möjliggöra de stora offentliga och privata investeringar som kommer att bli nödvändiga till följd av det ännu instabila ekonomiska klimatet. Det personliga sparandet är av väsentlig betydelse för finansieringen av dessa investeringar.

Under 1960-talet visar företagssparandet en minskning, medan det enskilda och offentliga sparandet visar en ökning. Fonduppbyggnaden inom ATP (jfr bilaga 1), inrättandet av den statliga investeringsbanken och kommunernas ökande skattefinansiering av sina investeringar har i väsentlig mån bidragit till ökningen av det offentliga sparandet. Industrins investeringar har efter den kraftiga ökningen åren 1965 och 1966 legat på en i stort sett oförändrad nivå, och man räknar med en oförändrad investeringsvolym under år 1969. På lång sikt och inte minst mot bakgrunden av den strukturomvandling, som f. n. pågår inom svenskt näringsliv, är det emellertid angeläget att man fortsätter att bygga ut industrins produktionskapacitet. Med hänsyn till prognoserna om en ytterligare relativ nedgång i företagssparandet måste kreditinstituten kunna öka utlåningen till industri, handel och samfärdsel för att möjliggöra den eftersträlvade förstärkningen av industrins internationella konkurrenskraft. I sammanhanget bör erinras om att aktiebolagens kapitaltillförsel i samband med nyemissioner följer börsutvecklingen ganska väl. Under rekordåret 1965 uppgick nyemissionerna i de börsnoterade företagen till 768 milj. kr. Aktiekurserna sänktes väsentligt under år 1966, och motsvarande siffror för åren 1966, 1967 och 1968 blev endast resp. 327, 171 och 83 milj. kr., vilken sistnämnda siffra för övrigt är den lägsta under 1960-talet. De kursstegringar på aktier, som inträffat under år 1968 och hittills i år, kan väntas göra företagen mer benägna att genomföra nyemissioner. Det belopp som inbetalats och skall inbetalas med anledning av de hittills under år 1968 genomförda och beslutade nyemissionerna av aktier i börsföretag uppgår f. n. till ca 270 milj. kr.

Som framgår av bilaga 2 till betänkandet har banksparandet även under år 1968 varit gynnsamt. Affärsbankerna uppvisar således ett bättre resultat än under år 1967, medan inlåningsexpansionen hos de övriga redovisade sparinstitutet fortsatte i något långsammare takt än under år 1967. Man beräknar för affärsbankernas del att inlåningen från privatpersoner vid det senaste årsskiftet svarade för närmare 60 % av totalinlåningen, vilket visar att denna sektor av inlåningen ägnas stor uppmärksamhet inom affärsbankerna. Motsvarande siffra för sparbankerna var ca 90 %. Av sparandet i samtliga bankinstitut och sparkassor beräknas ca två tredjedelar ske genom hushållen. Liksom under närmast föregående år försköts inlåningen mot räkningar med högre förräntning. Av affärsbankernas och sparbankernas inlåning vid det senaste årsskiftet var således 69 resp. 63 % placerade på långfristiga inlåningsräkningar. Den gynnsamma inlåningsutvecklingen får till mycket stor del tillskrivas sparinstitutets aktiva insatser på olika områden. Som ett led i dessa sparstimulerande åtgärder ingår ungdomens lönsparande och det allmänna lönsparandet. De till betänkandet fogade bilagorna 3—5 visar att dessa former av sparande fått en betydande omfattning. I sammanhanget bör nämnas att 1969 års vårriksdag anvisat ett reservationsanslag på 700 000 kr. till kampanj för lönsparandet, och därmed har under de senaste sex åren sammanlagt 3,95 milj. kr. ställts till förfogande av statsmedel för denna kampanj. Fullmäktige i riksgäldskontoret har sedan budgetåret 1966/67 ansvaret för kampanjerna för lönsparandet. Själva planläggningen och genomförandet av kampanjerna leds av kommittén för allmänna lönsparandet, i vilken ingår representanter för statsmakterna, arbetsmarknadens parter och sparinstitutet.

Den fortsatta gynnsamma sparandeutvecklingen bör inte föranleda att man undviker att pröva nya vägar för att stimulera ett ökat enskilt sparande. Utskottet finner sig emellertid böra vidhålla sin tidigare ett flertal gånger uttalade uppfattning att man inte bör lägga alltför stor vikt vid värdet av förmånliga beskattningsregler för att stimulera sparandet, eftersom skälen för samt viljan och förmågan till sparande är synnerligen individuellt betingade.

I de förevarande motionerna understryks nödvändigheten av att stimulera ett personligt sparande för att dämpa den privata konsumtionen till förmån för investeringsverksamheten. Det ökade offentliga sparandet har enligt motionärernas mening medfört att utrymmet för det enskilda sparandet blivit mindre.

I samtliga motioner begärs premiering av personligt sparande genom skattelättnader för medel som insatts på särskilt spar-konto i bank eller annan penninginrättning. I motionerna I:215 och II:232 samt motionen II:784 föreslås att de årliga insättningarna skall maximeras till 2 000 kr. för ensamstående och 4 000 kr. för makar och att föräldrar skall äga rätt

att öppna sparkonto för minderårigt barn med en högsta årlig insättning av 1 500 kr. Premien bör utgå som avdrag på den statliga inkomstskatten med försöksvis 10 % av årets nysparande. Förslaget i motionerna I: 713 och II: 797 avser i huvudsak införande av rätt att under en femårsperiod göra en högsta årlig insättning på särskilt sparkonto med 1 000 kr. för ensamstående och 2 000 kr. för makar, därvid sparpremien skall ges i form av avdrag vid taxeringen. I samtliga motioner yrkas vidare rätt till avdrag för medel, som satts in på särskilt bostadskonto för anskaffande av eget hem eller fritidsbostad eller för erläggande av insats i bostadsförening. Yrkandet i motionerna I: 713 och II: 797 innebär att man skall ha rätt till uppskov med beskattningen av sålunda insatta medel. Motionärerna förordar också viss skattefrihet för sådant sparande som sker i form av särskilt stora amorteringar av skuld på en- och tvåfamiljsfastighet eller bostadsrättslägenhet. I dessa båda motioner föreslås vidare en rätt till skattefri avsättning av medel på utbildningskonto i kombination med frihet från gåvoskatt och en höjning av sparavdraget i inkomstkällan kapital med 200 kr. för ensamstående och 400 kr. för makar, i den mån kapitalavkastningen till motsvarande belopp utgör utdelning på aktier eller på andelar i ekonomisk förening. Rätten till sparavdrag bör enligt samma motioner utsträckas till att gälla också sådana fysiska personer, som har inkomst av jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse.

Samtliga yrkanden har utskottet behandlat tidigare vid upprepade tillfällen, senast förra året i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 38. I fråga om premiering av personligt sparande på särskilt sparkonto uttalade utskottet att de undersökningar, som utförts av utredningen om sparstimulerande åtgärder och som redovisats i utredningens betänkande SOU 1961: 2, givit vid handen att det knappast var möjligt att genom definitiva skattelättnader effektivt åstadkomma ett verkligt nysparande. Det föreslagna systemet med avsättning av medel till sparkonto skulle dessutom innebära ett införande av nya möjligheter till inkomst- och progressionsutjämning vid beskattningen. Införandet av bestämmelser om premiering av sparande på särskilt bostadskonto var enligt utskottets mening inte enbart en fråga om stimulans av bostadssparandet utan också en fråga om inkomst- och progressionsutjämning. Inte heller ansåg utskottet sig kunna biträda förslaget om skatteförmåner för överamorteringar av skuld på egnahemslån. Gällande skattelagstiftning i fråga om egnahemsfastigheter och bostadsrättslägenheter ansåg utskottet förmånliga för de skattskyldiga, och de eventuella åtgärder som erfordrades för att stimulera bostadssparandet borde därför ske på annat sätt än genom lättnader vid beskattningen. Vidare skulle — menade utskottet — införandet av en rätt till skattefri avsättning av medel på utbildningskonto i kombination med frihet från gåvoskatt strida mot grundläggande svenska beskattningsprinciper. Detta förslag sammanhängde nära med frågan om rätt till avdrag för stu-

diekostnader och för periodiskt understöd till studerande och en sådan avdragsrätt hade riksdagen upprepade gånger avvisat. Utskottet ansåg det från statsfinansiell synpunkt inte heller möjligt att medverka till en höjning av sparavdraget i inkomstkällan kapital eller till en utvidgning av dess användningsområde och åberopade därvid att enligt kalkyler gjorda på grundval av 1966 års taxering en höjning av sparavdraget från 400 kr. till 600 kr. för ensamstående och från 800 kr. till 1 200 kr. för makar kunde beräknas medföra ett skattebortfall för staten på 50—60 milj. kr. och för kommunerna på ca 35 milj. kr. Beträffande rätten till särskilda sparavdrag i inkomstkällorna jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse erinrade utskottet om att sparavdraget fick utnyttjas också av inkomsttagare med huvudsaklig inkomst från annan inkomstkälla än de nu nämnda. Fastighetsägare och rörelseidkare hade enligt utskottets uppfattning i minst samma omfattning som löntagare möjlighet att utnyttja sparavdraget vid taxeringen. Man borde inte heller bortse från att beskattningsreglerna rörande jordbruk och rörelse möjliggjorde en skattefri kapitalansamling inom dessa inkomstkällor av betydande storlek jämfört med de fördelar ett sparavdrag av nuvarande omfattning erbjöd.

Yrkandet i de förevarande motionerna grundar sig på samma skäl som de vilka riksdagen hade att ta ställning till år 1968. På grund härav och då några nya omständigheter inte inträffat som bör föranleda ändrat ståndpunktstagande från riksdagens sida avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 215 och II: 232, I: 713 och II: 797 samt motionen II: 784.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen avslår

- 1) motionerna I: 215 och II: 232
- 2) motionerna I: 713 och II: 797, samt
- 3) motionen II: 784.

Stockholm den 25 mars 1969

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande

från första kammaren: herr John Ericsson (s), fröken Ranmark (s), herrar Lundström (fp), Yngve Nilsson (m), Sundin (cp), Wärnberg (s), Tage Johansson (s), Gösta Jacobsson (m), Tistad (fp) och Arne Pettersson (s); samt

från andra kammaren: herrar Brandt (s), Engkvist (s), Vigelsbo (cp), fru Nettelbrandt (fp), herrar Kristenson (s), Nyström (s), Josefsson i Halmstad (s), Wiklund i Härnösand (s), Börjesson i Falköping (cp) och Lothgius (m).

Reservationer

I) av herrar *Lundström* (fp), *Yngve Nilsson* (m), *Sundin* (cp), *Gösta Jacobsson* (m), *Tistad* (fp), *Vigelsbo* (cp), fru *Nettelbrandt* (fp), herrar *Börjesson* i Falköping (cp) och *Lothigius* (m), vilka — under åberopande av innehållet i motionerna I: 215 och II: 232, I: 713 och II: 797 samt motionen II: 784 — ansett att utskottet under punkterna 1—3 bort hemställa,

att riksdagen med anledning av motionerna I: 215 och II: 232, I: 713 och II: 797 samt motionen II: 784 i skrivelse till Kungl. Maj:t begär utredning och förslag rörande premiering av personligt sparande på särskilt sparkonto i bank eller annan penninginrättning samt rörande skattelättnader för bostadssparande.

II) av herrar *Yngve Nilsson* (m), *Gösta Jacobsson* (m) och *Lothigius* (m), vilka ansett

dels att utskottet bort tillstyrka bifall till de i motionerna I: 713 och II: 797 framförda förslagen om

1) rätt att i deklARATIONEN göra avdrag för insättning på särskilt bostadskonto under åren 1970—1975 av medel, avsedda för förvärv av eget hem eller fritidsbostad eller för insats i bostadsförening med belopp på sammanlagt högst 6 000 kr. för ensamstående och 12 000 kr. för äkta makar,

2) rätt att i deklARATIONEN göra avdrag för insättning på särskilt konto för utbildning av eget barn intill ett maximibelopp av 1 200 kr. per år och 18 000 kr. sammanlagt,

3) rätt för ägare av en- och tvåfamiljsfastighet eller bostadsrättslägenhet att under vissa förutsättningar i deklARATIONEN göra avdrag för amortering av skuld på fastigheten eller lägenheten, i den mån amorteringen överstiger 1,5 % av vederbörande taxeringsvärde, dock maximalt med 700 kr. jämte 200 kr. för varje hemmavarande barn under 16 år,

4) höjning av maximibeloppet för sparavdraget i inkomstkällan kapital (f. n. 400 kr. för ensamstående och 800 kr. för äkta makar) med 200 respektive 400 kr., i den mån kapitalavkastningen till motsvarande belopp utgör utdelning på aktier eller på andelar i ekonomisk förening, ävensom

5) rätt till sparavdrag om högst 400 kr. för ensamstående och 800 kr. för äkta makar för den som insatt sparkapital i inkomstkällorna jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse, dock endast i den mån sparavdraget ej kunnat utnyttjas i inkomstkällan kapital;

dels att utskottet på grund härav under punkten 2 bort hemställa,

att riksdagen, med bifall till motionerna I: 713 och II: 797, såvitt här är i fråga, antar de vid motionerna fogade förslagen till

- a) förordning om bostadssparande,
- b) förordning om utbildningssparande, samt
- c) lag om ändring av kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Allmänna pensionsfonden: placeringarna efter låntagargrupp vid utgången av åren 1961—1968

	Milj. kr. (kontantvärden)								%							
	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968
Statspapper	103,9	175,8	435,3	700,1	979,4	1 210,7	1 455,1	1 987,2	8,7	6,2	9,1	9,6	9,4	8,3	7,6	7,9
Bostadskrediter	605,7	1 276,1	1 977,7	3 021,4	4 245,2	6 599,3	8 560,4	11 639,1	50,9	45,3	41,5	41,5	40,7	45,2	44,4	46,3
Kommuner	153,9	342,0	665,4	1 139,5	1 672,6	1 963,9	2 426,8	2 897,9	12,9	12,1	14,0	15,7	16,0	13,5	12,6	11,6
Näringslivet	310,0	999,2	1 607,2	2 346,1	3 480,5	4 777,6	6 651,2	8 465,4	26,1	35,4	33,7	32,2	33,3	32,6	34,5	33,6
Industriföretag m. fl.	267,1	869,4	1 312,0	1 820,2	2 566,3	3 349,8	4 915,7	6 364,8	22,5	30,8	27,5	25,0	24,6	22,9	25,5	25,3
Jordbruk	40,0	74,2	165,9	250,1	349,6	474,4	582,4	686,1	3,4	2,6	3,5	3,4	3,3	3,2	3,0	2,7
Återlån	2,9	55,6	129,3	275,8	564,6	953,4	1 153,1	1 414,5	0,2	2,0	2,7	3,8	5,4	6,5	6,0	5,6
Utländska obl.	16,0	25,4	75,4	72,4	64,0	59,0	120,5	143,0	1,4	0,9	1,6	1,0	0,6	0,4	0,6	0,6
Bank- och pgtillgodohavande	0,1	1,9	3,2	1,5	1,4	6,4	63,7	0,8	—	0,1	0,1	—	—	—	0,3	—
Summa	1 189,6	2 820,4	4 764,2	7 281,0	10 442,9	14 616,9	19 277,7	25 133,4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Inlåningsutvecklingen i vissa sparinstitut (milj. kr. exkl. räntor)

Dec.	Affärsbanker	Sparbanker	Postsparbanken	Jordbrukskassor
1945	6 846	5 468	1 394	193
1963	24 410	18 325	5 745	1 797
1964	26 649	19 699	6 104	2 162
1965	27 731 (+ 4,1 %)	21 184 (+ 7,0 %)	6 386 (+ 4,6 %)	2 551 (+ 18,0 %)
1966	30 303 (+ 9,3 %)	23 246 (+ 9,7 %)	6 882 (+ 7,8 %)	2 921 (+ 14,5 %)
1967	35 017 (+ 15,6 %)	26 011 (+ 11,9 %)	7 418 (+ 7,8 %)	3 349 (+ 14,7 %)
1968	41 235 (+ 17,8 %)	28 258 (+ 8,6 %)	7 873 (+ 6,1 %)	3 733 (+ 11,4 %)

Inlåningsutvecklingen i vissa sparinstitut i 1953 års penningvärde (milj. kr.)

Vid slutet av	Affärsbankerna	Sparbankerna	Postsparbanken	Jordbrukskassorna
1953	11 839	9 343	2 849	617
1954	12 600	9 878	2 992	703
1955	12 277	10 268	3 086	765
1956	12 235	10 572	3 154	799
1957	12 784	10 937	3 267	834
1958	13 672	11 259	3 379	848
1959	16 188	11 988	3 580	921
1960	15 279	12 434	3 865	1 001
1961	15 630	12 882	3 970	1 087
1962	16 821	13 219	4 109	1 181
1963	18 250	13 812	4 344	1 312
1964	19 590	14 520	4 487	1 529
1965	19 564	14 993	4 567	1 720
1966	20 132	15 525	4 588	1 851
1967	22 232	16 526	4 709	2 032
1968	25 165	17 600	4 920	2 220

Bilaga 3

Ungdomens lönsparande

Antal lönsparare

År	Nyttillkomna under året st.	Avgångna under året st.	Antal vid slutet av resp. år st.	Förändring under året st.
1950	30 000	2 300	27 700	+ 27 700
1951	18 000	3 700	42 000	+ 14 300
1952	12 000	8 000	46 000	+ 4 000
1953	15 000	9 000	52 000	+ 6 000
1954	19 000	13 700	57 300	+ 5 300
1955	25 000	16 000	66 300	+ 9 000
1956	24 300	15 000	75 600	+ 9 000
1957	31 000	14 200	92 400	+ 16 800
1958	40 200	16 000	116 600	+ 24 000
1959	29 462	19 838	126 100	+ 10 000
1960	34 116	20 956	139 300	+ 13 000
1961	36 821	25 228	151 100	+ 11 500
1962	37 554	22 782	165 900	+ 15 000
1963	26 589	25 991	166 500	+ 600
1964	54 723	48 836	172 400	+ 5 900
1965	55 031	58 345	169 100	- 3 300
1966	43 760	48 160	164 700	- 4 600
1967	41 616	44 391	161 900	- 2 800
1968	33 172	41 820	153 300	- 8 600

Det allmänna lönsparandet

Antal lönsparare

År	Nyttillkomna under året st.	Avgångna under året st.	Antal vid slutet av resp. år st.	Förändring under året st.
1962	336 200	—	336 200	+ 336 200
1963	128 150	28 450	436 000	+ 99 700
1964	80 350	52 900	463 450	+ 27 450
1965	82 000	52 000	493 450	+ 30 000
1966	136 050	58 000	571 500	+ 73 750
1967	165 850	58 900	678 400	+ 106 900
1968	134 600	64 400	748 600	+ 70 200

Ungdomens lönsparande

	31/12 1966 st.	31/12 1967 st.	31/12 1968 st.	Inne- stående 1/1-67 mkr.	Insatt under 1967 mkr.	Uttaget under 1967 mkr.	Inne- stående 1/1-68 mkr.	Insatt under 1968 mkr.	Uttaget under 1968 mkr.	Inne- stående 31/12- 68 mkr.	Ökning under 1966 mkr.	Ökning under 1967 mkr.	Ökning under 1968 mkr.
Postbanken	97 047	90 747	81 972	147,4	57,2	64,1	147,8	56,1	67,0	144,2	3,3	0,4	-3,7
Sparbankerna	60 155	62 559	60 896	92,7	58,2	51,8	104,3	52,3	52,7	109,5	10,9	11,6	5,2
Affärsbankerna	6 091	7 461	8 487	10,4	7,4	5,2	13,2	9,1	7,0	16,1	2,1	2,8	2,9
Centralkassor för jord- brukskredit	896	897	1 663	1,3	0,6	0,4	1,5	0,9	0,5	2,1	0,3	0,3	0,5
KF:s sparkassa	174	144	133	0,4	0,1	0,1	0,4	0,2	0,2	0,4	-0,1	0,0	0,0
HSB	90	100	130	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1
Summa	164 453	161 908	153 281	252,3	123,5	121,7	267,4	118,7	127,4	272,4	16,5	15,1	5,1
Motsvarande belopp utgjorde för													
1967								123,5	121,7	267,4			15,1
1966								111,8	108,9	253,1			16,5
1965								107,3	107,2	236,2			12,1
1964								100,1	97,9	224,0			10,4
1963								97,7	85,6	213,6			18,8
1962								87,4	71,5	194,9			22,8
1961								78,3	66,4	172,2			18,4
1960								68,1	49,2	153,3			24,6
1959								60,5	41,3	128,9			23,5
1958								52,2	29,3	105,6			26,3
1957								35,6	24,9	79,3			13,4
1956								30,0	20,3	65,9			11,6
1955								25,2	16,7	54,3			9,4
1954								20,7	14,2	44,9			7,5
1953								18,3	9,1	37,4			10,1
1952								16,4	5,0	27,3			12,0
1951								12,6	2,3	15,3			10,5
1950								5,1	0,4	4,8			4,8

Det allmänna lönsparandet

	Antal lönsparare			Sparbelopp (i mkr.)								Kr.		
	1966	1967	1968	Inne- stående 1/1-67 (inkl. ränta)	Netto- insättn. under 1967 (ins. ./. utt. exkl. ränta)	Inne- stående 1/1-68 (inkl. ränta)	Netto- insättn. under 1968 (ins. ./. utt. exkl. ränta)	Inne- stående 31/12- 68 (inkl. ränta)	Ökning av be- hålln. 1966 (inkl. ränta)	Ökning av be- hålln. 1967 (inkl. ränta)	Ökning av be- hålln. 1968 (inkl. ränta)	Konto- behålln. i medel- tal per lönspar. 31/12 1966	Konto- behålln. i medel- tal per lönspar. 31/12 1967	Konto- behålln. i medel- tal per lönspar. 31/12 1968
Postbanken	116 282	124 759	137 906	240,6	26,3	278,8	28,2	321,2	42,9	38,2	42,4	2 069	2 235	2 329
Sparbankerna ..	207 065	254 740	270 356	531,4	140,0	691,9	70,6	799,9	127,4	170,6	108,0	2 526	2 756	2 329
Affärsbankerna	234 953	286 946	320 512	514,0	91,6	630,2	76,5	737,7	78,4	116,2	107,5	2 188	1 196	2 302
Centralkassor för jordbrukskredit	6 491	6 652	7 484	12,5	0,6	13,7	1,2	15,6	1,3	1,2	1,9	1 926	2 064	2 079
KF:s sparkassa	1 214	3 829	10 379	7,9	3,2	11,5	-0,6	11,5	0,1	3,6	0	1 977	3 015	1 106
HSB	1 219	1 498	2 003	2,6	0,5	3,3	0,9	4,5	0,3	0,7	1,2	2 132	2 210	2 239
Summa	567 224	678 424	748 640	1 309,1	262,3	1 629,4	176,8	1 890,3	250,4	330,5	261,0	2 308	2 402	2 525
Motsvarande belopp utgjorde för år														
								262,3						2 402
								1 629,4						2 308
								190,7						2 117
								109,7						1 919
								136,4						1 675
								227,7						1 374
								465,6						